

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No s'tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CANUDA, 15, 1.er
Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda
Apartat de correus núm. 26

Espanya. mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75
Número solt 5 cèntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 cèntims
Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes
5 números 7 pessetes semestre
25 " 30 " "
50 " 50 " "

LLISSÓ D' ARITMÈTICA

—Té alguna ventatja sobre 'l sistema antich, el decimal?

—No, senyor; el «papá» 's queixa de que cada any per Nadal li arpleguen molts quartos pel sistema de les «décimes.»

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuita de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

A FAVOR DELS DESOCUPATS INVOLUNTARIS

Escriu aquestes quartilles ab l'ànima lacerada per un espectacle, sobre'l qual convé girar no solament 'ls ulls sino'l cor, perquè es un quadro tràgic, sembrat de ruïnes, amarat de llàgrimes y tenyit de sanch de sanch anèmica, empobrida y a voltes enmatzinada. Es un espectacle que m'altorda ab l'espiguet de les dones y'l plor dels infants que no tenen un mos de pa en aquestes festes de Nadal; es una visió que m'esborrona al contemplar el dolor mut dels pares de família que's rosegan els punys, perquè la crisi del treball 'ls empresona les mans que s'alsen ondevades invocant per caritat lo que se'ls deu d'equitat; ¡la feyna! Perquè sens treballar no poden subsistir, no poden alimentarse ells ni ses famílies.

Son molts

AURORA SOCIAL ha obert una Oficina de Col·locacions, que no te subvenció del Estat, del municipi ni de ningú. Es una institució deguda a la iniciativa individual, al concurs de bones voluntats, dels esforços abnegats d'uns quants filàntrops anònims que no esperan cap acta de diputat, cap balanç lucratiu, cap remuneració, depart del públic. Es una obra que funciona prestant serveys gratuïts, fent d'intermediaria entre la demanda y la oferta de treball. La demanda creix y la oferta no augmenta en proporció. Mercès als patrons que han escoltat nostra veu, echo de tanques llars que mereixen ser ateses.

A vosaltres qu'encare no'ns heu respost repetim el nostre prech pera les festes properes de Ninou.

Els desocupats involuntaris, hàbils pe'l treball, truquen a nostra porta, qu' es trucar a la vostra que'ns la pot obrir. Son una legió cayguda y derrotada en la lluita per la vida.

Una gran part dels combatents, la major part dels combatents no han pas caygut per falta de valor y de dignitat. Han caygut perquè 'ls han pres les armes. Per un revés de fortuna, per la ruïna dels negocis, per un abús de confiança, per una quiebra fraudulenta, per la immoralitat e insolvència dels deutors, pe'l tancament d'una fàbrica, d'una tenda o d'un taller, per una apassionada expulsió, per un accident del treball o per una malaltia.

La voleu veure més d'aprop, formiguejant frenètica per la inquietut, pe'l dalé trebosch de la necessitat apremiant? Visiteu la Borsa del Treball que ha obert el Foment. Allí s'aboca també, s'acurulla y s'estanca com una resclosa de forsa inutilitzada per falta d'aplicació. Allí també s'apilonen les demandes y no pujen les ofertes.

Son molts, a milers, els vaguistes forosos de Barcelona. Son molts, a milers, els que han hagut d'emigrar pera camparse la vida. Y encare no s'ha extirpat la mala lleuor dels terroristes que sembran la mort y'l pànic en la nostra ciutat y fan retraure 'ls capitals y lleans al obrer a la misèria?

La desocupació es un mal modern

Potser algú'm dirà que a Budapest y Berlin son 50.000 y a Viena 20.000 els treballadors que en l'espai d'un any han restat sense feyna. Potser algú'm dirà que a Anglaterra son el 6 per 100, a França'l 12 per 100...

Mal de muchos, consuelo de locos, com diuen els castellans. Y are prescindint dels sistemes empleats en aquestos països pera prevenir y remeyar aquest mal, me fixaré en un contrast que no deixa de ser molt eloqüent. En les antigues ciutats de Grecia y Roma hi havia esclaus, hi havia vagabonds, hi havia homes inútils, pero no aquestes masses de desocupats involuntaris. Y en els municipis mitjvals el treball estava organitzat de tal manera que'l obrer que no trobava feyna en una ciutat era ocupat pe'l gremi germà d'un altre municipi o de una altra nació. Quants artesans y artistes neerlandesos y llewantins trobaren ocupació en les ciutats del Mediterrani! Donchs ¿qué s'es feta avuy aquella gran Borsa de Treball que unia ab els llassos de la germanor corporativa als obrers de tota Europa?

Es que hi ha hagut un cambi radical en la vida econòmica moderna. Aleshores imperava el principi de la fraternitat, no com avuy es sovint purament nominal, si no efectiva. Aquell esperit d'associació corporativa y mutual socors, ha sigut substituït desde l'abolició dels gremis pe'l principi del individualisme y del utilitarisme.

Pe'ls débils, pe'ls humils, pe'ls pobres, es dir per la immensa majoria de l'humanitat, aquell principi de la LLIBERTAT absoluta de tots els homes, com he dit altres vegades, ha quedat reduït en la pràctica, en la realitat de la vida social, a

La llibertat de morir-se de fam

¿Quina resposta donan a aquest dol de la fam el vell liberalisme, el malthusianisme, el darwinisme, el materialisme y'l super-humanisme?

Els uns sistemes diuen que'l treballador que no troba feyna ha de morir com una bestia. Y ¡visca l'IGUALTAT! Els altres diuen que aquest mal es una conseqüència necessaria de la evolució social, de la selecció que sacrifica 'ls més débils als més forts, els sub-homes als super-homes. Y ¡visca la FRATERNITAT!

Llibertat, igualtat y fraternitat verdaderes

AURORA SOCIAL en nom dels etèrns principis de la veritat, de la justícia y del amor, desmenteix aquestos sistemes cruels e inhumans d'antropofàgia enguanyada, y sosté l'afirmació de que tot home té'l dret de viure, y per lo tant el dret de subsistir honestament per medi del treball. AURORA SOCIAL proclama la llibertat, la igualtat, la fraternitat de la dignitat humana, no del home-bestia y del home-màquina, sino del home-persona, que tant ho es y ho deu ser el débil com el fort, el pobre com el rich, l'obrer com el patró.

Causas de la desocupació

Y sentats aquells principis, esmentaré les causes d'aquest fenomen social dels nostres temps: la desocupació forcosa.

La 1.ª es l'haver sacrificat els progressos de l'agricultura als de la indústria. Aquesta causa arrencà als pagesos y propietaris de llurs camps. Produí l'absentisme y l'invasió de les ciutats per les classes agrícoles. La 2.ª es el monopoli que sanciona'l dret del més fort e impedeix la concurrència. La 3.ª son les guerres aduaneres. La 4.ª es l'excés de producció que supera les necessitats del consum. La 5.ª es el treball de les dones y noys

que ha invadit l'esfera de treball del home y ha contribuït a sa depreciació. Y en alguns països podriam afegir la emigració, la invasió dels obrers forasters. Hi ha una causa moral que ha influït gayrebé en totes les que acabo d'apuntar, y es l'avaria, l'apetit desordenat de les riqueses que ha inspirat la desenfrenada especulació.

El sentit comú ensenya que pera evitar l'efecte s'han de suprimir les causes, y aquestes subsistirán durant molt temps. Pero tothom està interessat en aquesta obra de reforma social. Y a ella hem de cooperar en la mida de nostres forces.

La protecció a l'agricultura, les bones lleys agraries han d'impedir l'immigració a les ciutats. Urgeix també regular la producció y el consum. ¿Com? Per medi de Cartells de producció, modernitzant els que usaren els gremis antics. Aquestos Cartells han de ser un registre sincer que determini'l màxim de producció a que poden arribar els industrials associats. Regulant el consum per medi de les Cooperatives, fundades nupurament en un esperit de lucre, sino en un esperit filantròpic. Pero urgeix ademés regular el treball, organitzant als treballadors en associacions professionals, abolint el treball nocturn, exceptuant les indústries que no'n puguin prescindir, y la explotació del treball de la dona y del noy, limitant la jornada y cumplint el descans dominical.

Providències més urgents

Dintre les providències més immediates que convé pendre, citaré les següents: 1.ª les subvencions de l'Estat, dels municipis y entitats econòmiques a les Oficines de Col·locacions y Borses del Treball existents y creació de noves institucions intermediaries de la demanda y oferta de treball. Y que no solament ajudin a sostenir aquestes obres els organismes socials, sino també tots els ciutadans que tinguin medis pera ferho, y en primer lloch els més interessats, patrons y obrers. Així s'ha fet a Alemanya, Austria-Hungria, Bèlgica y França, ahont ab els esforços de tots s'han fundat federacions d'aquestes obres y una Oficina central. 2.ª La organització dels «Treballs de necessitat» *Notstandsarbeiten*, sostinguts pe'ls municipis, per exemple'l de Basilea (màquines de serrar), de Charlottenburg (escriptoris d'administració municipal). Aquest servey que han organitzat moltes altres ciutats d'Europa en favor dels desocupats intel·lectuals, aplicat a les necessitats locals, faria un bé immens a Barcelona. Hi ha altres municipis com Estrasburg, Hagen, Budapest, Siraensa d'Amèrica, que ofereixen als desocupats serveys de policia e higiene urbana.

A Barcelona la Reforma pot ocupar molts brases, pero hi ha altres serveys públics que encare no s'han atès y podriam oferir-se als desocupats que estan en condicions.

3.ª Les Colonies de treballadors, sistema seguit ab grans ventatjes a Holanda.

A París el rector Mr. Robin ha fundat una Casa de treball pe'ls desocupats, ahont els treballadors preparan el *margotin* al demati, se 'ls dona temps pera buscar millor colocació, y si no'n trovan, se 'ls dona dinars; treballan 5 hores y tenen sopar y llit francs. 4.ª L'estalvi y l'asseguransa.

Pero com aquestos sistemes son una mica complexos y de gran eficacia practica, me'n ocuparé més detalladament un altre dia.

BONAMICH.

CARITAT

—¡Ay mare! ¿sentiu, sentiu al carrer quines cançons?

—Es la caritat que passa; obriu, fillets, els balcons.

—¿Per qui captan tant galans? Per uns pobres que tenen fret; sense pa, ni abrich, ni casa; que'ls ho ha pres tot un agayt.

—Mare, digueunos, ¿qui son? —Son uns noys que tenen fret; que han quedat sens pare y mare, com sense niu l'aucellet.

Pares qu'han perdut els fills; mares qu'ls tenen malalts... els pobres no tenen feyna, els richs no tenen cabals.

«Cors catalans, compadins de nostres germans que'ls rius han deixat a la pobresa. Pe'ls de Lleyda y per Manresa, per pietat, un bocí de caritat!»

MARTÍ GENIS Y AGUILAR.

Assamblea cooperatista

En el Palau de Belles Arts se reuní el diumenge passat l'Assamblea convocada per la Cambra Regional de Cooperatives catalanes y mallorquines.

Las bases aprobades en el acte son les següents:

Primera. Que mentres no tinguin constitució legal les Junes comarcals que disposa l'article 12 del Reglament, la comissió executiva que en aquest acte's nomeni, assumirà les facultats de l'article quart del mateix, ab les restriccions que després se dirán.

Segona. Sens perjudici de lo que s'estableix en la base anterior, les diferents Junes comarcals que ab arreglo al Reglament se vagin constituint, designarán els delegats que units a la Permanent han de formar part de la Cambra Regional.

Tercera. Quan el nombre de comarcals constituïdes arribi a la meitat més una de les previstes en l'article 12 estatuari, entraran en tot son vigor els preceptes reglamentaris, cessant, per tant, les facultats de la Junta permanent en lo que tinguin d'excepcional.

Quarta. De totes maneres, si dintre'l màxim de 2 anys, a partir d'ara, no ha pogut constituirse d'un modo definitiu la Cambra Regional, vindrà obligada la Junta permanent a convocar una altra Assamblea pera resoldre lo procedent als fins de la Federació.

Quinta. Una volta constituïda la Junta permanent, s'entendrà directament ab les Cooperatives federades, fins a la formació de la comarcal corresponent. No obstant y de comú acord ab aquestes, podrà l'esmentada Junta permanent realisar directament els ingressos reglamentaris.

Se presentá y aprová per aclamació la següent candidatura pera constituir la Junta permanent que ha de portar a la pràctica les susdites bases:

President honorari, senyor Salas Anton (don Joan); president efectiu, don Ramon Llovera; vocals: don Joan Ripoll, de l'Hotel Comunal; don Marian Pont, de «La Lealtad», de Gracia; don Miquel Rente, de les Arts Gráficas; don Boy Bonet, del Pla de Llobregat; don Pere Pich, de «La Igualtaria»; don Francesch Vidal, de «La Mercantil»; don N. Notó, de «La Autonomista»; de Gracia; y don Jaume Camp, de «La Obrera Martinense».

Ha sigut aquesta una festa que ha demostrat palesament la intensitat de vida y la extensió del moviment cooperatiu en nostra terra, que en nostra opinió es una de les bases principals en que ha de fundarse la organització y la mello-ra material y moral de la classe treballadora.

Premis a la Virtut y al Treball

Ja fa anys que funciona a Barcelona una societat benemèrita de la cultura, del treball y de la virtut. Es la *Económica d'Amichs del Pays*. Sian qualsevulla les opinions que professin, tots els obrers y patrons li deuen son aplausos, perquè encoratja y fomenta materialment y moral els esforços pera'l bé y 'ls progressos del bé individual y social. El diumenge prop passat celebrá sessió solemne en el Saló de Cent de les Cases Conistorials. Fou presidida pe'l governador, l'alcalde y'l senyor Ferrer y Vidal, president de la Societat, y 'ls diputats provincials senyors Argemí y Albó. Aquest últim com a vocal secretari llegí una notable Memoria, inspirada en l'ideal filantròpic, sobre 'ls treballs realitzats durant l'any.

Seguí immediatament la distribució de premis de aplicació y bona conducta als alumnes de abdos sexes de varies escoles, Casa de Caritat, Junta de Dames, Associació de Socors a la classe obrera, Escola de Cecchs y Sort-muts, Sales d'Assil, Assil Naval, Amichs dels Pobres, Escoles de Sant Josep pera fills d'obres, Centre Moral Instruït de Gracia y altres institucions que's desvetllen per la elevació moral y material del poble barceloní.

Els premis al treball y a la virtut foren distribuïts a les entitats e'ls individus següents, quals noms AURORA SOCIAL victoreja y glorifica pera que serveixin de model a llurs companys de penes y fatigues y'l llur triomf els encoratji pe'l camí del treball y del sacrifici:

Premi de 2.000 pessetes, a la Cooperativa de Consums, del Circulo Barcelonés d'Obrers, pe'ls beneficis morals y materials que procura als obrers.

Premi de 2.000 pessetes, al Patronat de la Sagrada Família, pe'ls mateixos motius y per l'influencia benèfica que exerceix a la barriada.

Premi de 1.500 pessetes a mossen Manuel Barguñó, pe'l seu zel en favor de la barriada de Pekin, hont ha pagat la construcció de escoles y fundacions benèfiques.

Accésit de 600 pessetes al obrer Pere Aranda Zanny.

Premi. Llibreta a la Caixa d'Estalvis, a Magdalena Ribas Rovira, de catorze anys, per aplicació exemplar.

Premi de 250 pessetes y medalla a Mateu Culell Aznar, per una colecció de dibuixos.

Premi de 800 pessetes a Santiago Comas Corbera, llicenciat de Farmacia, que ha fet la carrera ab aplicació brillant y conducta exemplar.

Premi de 500 pessetes pera redempció del servey militar, a Robert Senties, orfe de pare, que manté a la mare, avia y a un germanet.

Premi de 500 pessetes a Ferran Galvas, orfe de pare, que fa vuit anys treballa a una fàbrica, manté a sa mare y demostra conducta irreprochable.

Id. a Teresa Fages, que fent puntes manté a un germà de 66 anys.

Id. a Manela Coloma, que ab 6 rals de jornal manté a mare y germana, impedida.

Id. a Maria Arnan, que fa dotze anys manté ab el seu treball a la seva mare impossibilitada.

Id. a Vicenta Pitar, que té'l marit reclut y manté ab el seu treball als fills y al seu pare, cego.

Id. a Francisca Puig Canals, que manté ab el seu treball un net malalt.

Premi de 200 pessetes a Dolores Parera Comajuncosa, que mantingué al seu pare impossibilitat, fins a la mor d'aquell.

Premi de 250 pessetes a Zoila Vallés Solá, orfana desde 10 anys, sosté a sa mare paralítica y a una germaneta. Es obrera de fàbrica.

Premi de 600 pessetes a Vicens Falcuera, ajuntador ferroviari. A més de aquest ofici es conserje d'un centre y ha donat carrera a dos fills, un sacerdot y altre escolapi.

Accésit de 75 pessetes a Carolina Rossell, vinda; ha mantingut treballant als fills, un dels quals es teneador de llibres.

Premi de 800 pessetes a Rafela Portulés, vinda, que ha educat 7 fills ab un treball penosísim.

Premi de 500 pessetes a Jacinto Matas Valldeperas, obrer, que fa 45 anys que treballa a una mateixa fàbrica de Monistrol.

Id. a Teresa Ventura Pascual; fa 53 anys que treballa a la Colonia Güell y may s'ha volgut declarar en vaga, malgrat els insults dels agitadors d'aquell ofici.

A Ramon Torres, Adrià López y Francesch Soler, aquet de 14 anys, 500 pessetes a cada un, per haver quedat impossibilitat per accidents del treball.

Premi de 250 pessetes a Narcisca Garrusola; té'l marit malalt y ab son treball el manté, com a dos nebots.

Id. a Josepha Pons Tur; fa 40 anys serveix a una senyora que ha quedat pobre. Ha gastat ses economies.

Accésit de 150 a Josepha Minguel; fa 40 anys serveix sense retribució a una família vinguda a menys.

Id. de 25 a Isidro Bi-bal, d'Igualada. Fa 37 anys treballa a la mateixa masia y va salvar al fill del amo que havia caigut al cup y cuidá a un altre malalt del cólera.

Premi de 250, a Joan Anglada Serra, guarda jurat de Manlleu; s'ha distingit en varies epidèmies y es l'amparo de tots els pobres.

Accésit de 60, a Ildefons Noguera Verdaguier, de Torelló, soci de les Conferencies de Sant Vicens, y molt caritatiu.

Premi de 250, a Joan Quer Piñol, mestre de Sant Quirze de Besora, que ha recullit y instruit a un noy abandonat.

Id. de 500, a Matilde Valdó, mestre de Jatafe, vinda, ha cuidat molt bé als seus fills.

Premi de 250, a Josep Vallés Bola, de Torrellas de Foix, salvador d'un minyó que havia caigut a un cup.

Accésit de 60, al mossó d'Escuadra Joan Sala Solá, de Pont de Vilomara, el qual salvá de la ruïna del Llobregat y ab gran perill a una noya.

Premi de 500 pessetes a Lliberata Petitó, de Sant Boy, per cuidar ab el jornal del seu marit pagés, a un germà incurable.

Id. a Pau Bosch, pastor, y a la seva dona, també de Sant Boy, per haver recullit y mantenir a una neta impedida.

Id. a Francisca Ferrer Foy, portera fa més de 40 anys de la Junta de Dames. A pesar de moltes contrarietats ha recullit a uns nets.

Accésit de 60, a Dolores Champidó, portera; sosté al marit y una cunyada.

Id. a Josepha Estivill Vallvé pantalonesa; sosté al marit paralític.

Id. a Plácit Villalba, empleat de Correus, per varis actes notables d'honorades.

Id. a Joan Sells Riera, que fa 32 anys que está a la mateixa fàbrica (cereria.)

Total: repartiren uns 20.000 ptas. ab premis.

En el nombre pròxim ens ocuparem d'un premi especial que s'estableix pera'l vinent concurs, puig val la pena.

Viatjes de «recreo»

Si algun dia esteu de bon humor y vos veueu capassos de sufrir impertinencias, no teniu de fer més que llevarvos de jorney, a las cinch, per exemple, y agafeu el tranvia (?) que a dos quarts de sis s'en va cap a Sans.

Procureu serhi d'hora, perquè si no tindreu qu'esperarvos un quart ó més puig la Companyia (y aixó li aprobo) no creu prudent donar en massa abundancia lo bó perquè pot rependre.

Suposém qu'aixó es al hivern y qu'havent-vos afanyat, no heu tingut qu'esperar més que deu minuts, plovent, fent vent o al menys fret; sort que'l aixopluch que tots deveu haver vist a la plassa de l'Igualtat, vos resguarda força.

Procureu ser el primer, vos ho recomano, o sinó ¡pobres de vosaltres! haureu de pasar fent contraccions agafats a les corretjes que penjen. Y... ara comensa'l cinematrograf.

Comensem per el tranvia:

L'aparell que porta aquest nom es en aquelles hores un caixó de panses indecent que segons he sentit a dir, el varen retirar d'alguna altra població, perquè'l públic no'l va voler, y está clar, cap aquí ja qu' allí no'l volen, a ferlo anar sobre tot de bon mati, perquè com qu'els qu'el usan son gairebé tots obrers, encare que paguem com els altres, no debem ser tan dignes de consideració.

Ademés aqueixos tranvies son ab música (y encara' ens queixem). Quan no es una roda que salta, es la porta que bat, y sempre 'ls vidres fan un soroll infernal al bellugare per lo mal ajustats que 'ls fa batre sobre 'ls montants de fusta.

El personal, pobre gent, no vull recriminarlos perquè prou feyna tenen ab les impertinencies de la Companyia y d'alguns passatgers, encare que de totes maneres tinc de felshi avinent que son ells els que potser tenen tota la culpa de les molesties que sofreix el pobre passatger. Y la causa principal crech que son les propines. Jo no sé si está permès l'acceptar-les, penso que no; de tots modos no crech que'l benefici d'ells hagi d'esser un perjudici per nosaltres. Si no vaig equivocat, les ordenances municipals prohibeixen baixar del tranvia quan aquest está en marxa, y la Companyia ha fixat algunes parades en les que obliga als passatgers a baixar per la plataforma devantera, pero solament en aquelles poques, devontó efectuar tots els altres cops per darrera qual porta estarà sempre oberta. Donchs bé, en el ditxós tranvia de Sans sembla que hi hagi la mania de pujar y baixar tothom per devant, fent establir aixís una corrent d'aire que lo menys que poden agafar es res, pero una pulmonia també.

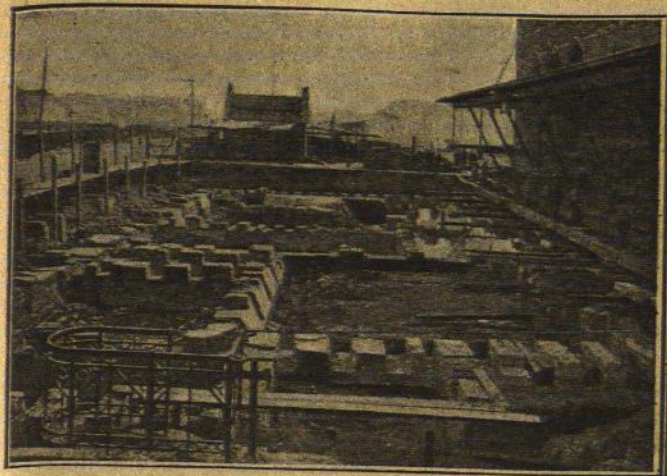
Com que hi ha 'ls cinch céntims de propina, el cotxe, per regla general, no s'atura may a les parades, sino allí hont volen els que donan la propina. El conductor o el cobrador es ell mateix qui obra a voltes la portella del devant per donar pas a les carrúes de cistells que portan les carniceres ab un tuf de carn que tapa

UNA ESTACIÓ QUE VIATJA.—AMBERES

El grabat representa la estació de Dam (3.000 toneladas de pes) avans de sa traslació

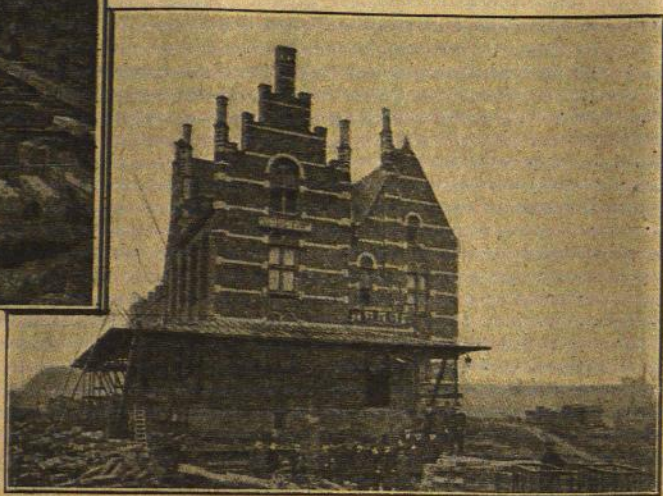
UNA ESTACIÓ QUE VIATJA

Fonaments de la estació de Dam després de la sortida del edifici

Treulo a passeig, si pots, cada dia; a l' hora del sol a l' hivern; al vespre may, ni a l' istiu.

AMBERES

La estació traslladada definitivament 40 metres més lluny per l' enginyer Morglia

els esperits. Y si quan la porta es oberta, teniu esma per tombarhi'l cap... ¡fillets! allò es un verdader mercat. Sachs de cebes, forces d' alls, cistells ab carn, espinachs, cols, pomes, peres, en fi, demaneu. Sort qu' al anar a sortir per darrera, qu' es com tothom hauria de fer, ho fan més fàcilment, puig que sapiguent una mica de nadar no vos hauria de fer gayre por si cayeu dintre algun pot de llet. Si per cas cayeu sobre les nates (que de tot hi ha... al tranvia de Sans) no vull dirvos sinó que aprofiten lo que pogueu y bon profit vos fassi.

Heus aquí algunes de les peripecies que 's passen diàriament als tranvies que de les cinch a las sis del matí surten de la plassa de l' Igualtat y van cap a Sans.

Deixo de banda 'ls dies que plou, que les gotes fan que vos mulleu més a dintre qu' a fora.

Ara que a empentes y rodolons hem arribat a Sans, passeu el dematí com pogueu y espermeu si us plau fins al mitjdia quan plegui, que 'ns anirem junts avall y continuare enseyantvos infinitat de coses dignes de ser estudiades com un cas raro per un que s' ho pugui mirar desde l' terrat estant.

M. G., obrer.

MATERNAL

¡Oh breçol! feble breçol
que 't gronxes com barca coberta de flors;
tu portes dolçament ma flor més santa.
En aquest' hora bella y ressonanta
ets l' urna brillanta
hont guarda's la fruyta de mos purs amors.
¡Oh breçol! ¡Aymat breçol!...

Es àngels del somni volan poch a poch,
volan impalpables, invisibles vols;
ab un aletejar de papellones...
Y posen el bell somni en els bells llavis
com bés d' amor en una dolça boca.
¡Oh breçol! ¡tendre breçol!...
que 't gronxes com ona que amaga mil perles...
¡que 't gronxes com barca que porta mil flors!

Y el somris passa y repassa
demunt del blanch rostre de mon tendre infant;
es un somris que no 's glaça,
¡qu' en son fugir brilla y torna més brillant!...
¡Mon infant!... ¡Mon tendre infant!
¡que aquest somriure surt per tos llavis
com bella empremta de mon bés aymant!

Les anyades belles se 'n van y se 'n venen,
les anyades tristes se 'n venen y van,
y en tos llavis puríssims y tebis
poté altes besades s' hi aturaran...
¡Mon infant! ¡Mon bell infant!...
Al rebre les tristes e impures besades
els llavis puríssims se van mustigant!

Al rebre les tristes e impures besades
els llavis puríssims se van mustigant...
¡Mon infant!... ¡Aymat infant!...
Que sigui la dona que ton rostre bés
pura com aquesta que t' està veillant!...

X. VIURA

Cartilla higiènica para las mares

Es obligació sagrada de tota
bona mare alletar al seu fill.

I

Fes els possibles per criar al teu fill. Si tingueses poca llet o aquesta fos de mala qualitat, recorre, en el primer cas, a la lactancia mixta, es a dir, pit y biberón, y en el segon a una bona dida. Tan solament quan te sigui de tot punt impossible criarlo d' una o altra manera, fes us aleshores del alletament artificial (biberón), pero ab molta reglia.

II

Qualsevolga que sigui el medi de que 't valgas, no donarás al infant el pit, o el biberón, sino cada dues hores els tres primer mesos, y després cada tres hores durant el dia, y a la nit una o dues vegades, tot lo més; així tots dos podreu reposar millor. Fes per manera que may quedi massa tip, donchs la criatura que pren més llet de la que 'l seu temps li pertany, se posa en molt perill d' enmalaltir.

Als alletats ab biberón no se 'ls pot donarli un tro (porró) de llet fins que compleixin deu mesos, puig dita quantitat seria perjudicial, per excessiva, avans d' aquesta edat.

Després de mamar, no l' ajeuguis may boca enlayre, sinó de costat, essent preferible el dret.

III

Tingas sempre ben net lo seu cos, particularment la vista y el cap, pera evitarli lo mal d' ulls y les crostes (pegadella). No t' oblidis del nas, per dins, a fi de que pugui respirar bé.

IV

CORRESPONDENCIA DE PARIS

No 'n sortim pas d' escàndols a París. Are 'n tenim un del qual es protagonista un espanyol qui, essent l' últim culpable, pagarà'l primer les conseqüències.

Es un aragonès, fill de bona família, qual historia fora ben digna d' estudi pera ensenyar els esculls ahont se sol perdre la humanitat.

Havent passat a Alger, vingut a França, enmaridat, divorciat, intèrprete de llengües al Havre, tenedor de llibres a l' aris, finalment va caure en el vici.

En inteligencia ab una alemanya posaren una fotografia, a la qual aportaren per medis seductors pobres noyetes obreres del barri de Belleville, filles de pares honradissims, explotantles primerament pera la fotografia pornogràfica y venentles després al vici de vellots cinchs y depravats que fan de les riqueses instrument de les més baixes passions. La població obrera de París, que no pot prescindir d' enviar les filletes al treball, està verament sobressaltada al descobrir els artificis de que 's valian els seductors pera fer caure en sos llassos a les innocents criatures valentes de regalets, d' ofertes de treball, de promeses, ensenyantles a burlar la bona fe dels pares y entregantles després a la més vil ignominia.

En Gil y la Linkenelly son per are els editors responsables d' aqueixa oficina satànica; pero darrera d' ells venen els grans culpables que 's utilitzaven com reclams de sa concupiscencia hipòcrita.

La premsa, que no ha guardat cap reparo pera descobrir els dats més íntims d' eixos dos criminals, s' ha aturat al trobar encadenats ab ells noms de ministres, de aristòcrates, de grans comerciants, de vells aparentment honorables, que en publich, en la premsa, a la tribuna y en l' academia predicaven contra la trata de blanques, y acudien a les festes negres de les coves de la Linkenelly: hipocresia que constitueix una ensenyança que ha de posar en guardia als obrers.

¿Quina defensa tenen les filles dels pobres? Les lleys preventives son impotents, declarava 'l ministre: pero quan la impossibilitat de lleys preventives fa impossible l' evitació del crim, sol buscar-se en la severitat de la repressió y en la publicitat del moviment la manera de suplir aquella impotencia.

Si l' estat social posa al obrer en la precisió d' enviar ses filles al treball fora de casa, si la llei social autorisa a qualsevol a pretextar una industria com a llas dissimulat y temptador; si la falta d' inspecció dels tallers, que pe 'l sol fet de esserho haurien d' esser públics, oberts no solament a la investigació oficial, sino a la fiscalisació dels pares, fa possible la seducció lenta de tal modo que quan s' arriba a descobrir, les víctimes son ja innombrables; lo que menys pot demanarse es un càstich exemplar que, en lo cas present, es possible que 'l poble parisen s' encarregui d' exigir y de fer efectiu.

Pe 'ls espanyols es trist que un compaisà haja donat motiu pera pronunciar lo nom d' Espanya en escàndol tan indigne.

Pero aquesta lliçó de París pot servir d' avis als obrers d' altres païssos. Per tot arreu les filles dels pobres estan exposades, ab motiu del treball, a seduccions infames. Per tot arreu hi ha víctimes, y per tot arreu aquestes víctimes solen plorar en secret la seva desgracia. Els pares deuen allisonar a ses filletes respecte d' aytals perills y sobretot inspirarshi confiança pera descobrir a temps els primers intents; y aleshores... l' obrer aislat es impotent pera lluytar ab qui pretén portar la corrupció en sa defensa llar. Un sol remey s' hi veu, y es la solidaritat ferma dels obrers, pares de família, pera perseguir aquestos crims ab tota severitat, ab tota energia, ab tota crueltat: perque cap càstich es prou pera indemnisar a la criatura víctima 'l mal que li ha fet un seductor, ni pera gorir la forida qu' ha causat en lo cor dels pares y en l' honor de la família.

MATTHIEU.

Paris, 22 Desembre 907.

CRÒNICA SOCIAL

Una explosió

A Pittsboureg (Estats Units) ha ocoregut una terrible explosió en una mina carbonifera quedant soterrats uns 400 minayres.

Després se produhi un incendi a les galeries conceptuantse poch menys que inútils tots els esforços encaminats al salvament de les víctimes.

Un telegrama diu que entre 'ls miners enterats hi han uns 100 americans y bon nombre d' hongaresos y d' altres nacions.

Descans dominical

A Nova York s' ha posat en vigor la Lley del descans dominical habentse prohibit pe 'l govern d' aquella república els balls, concerts y tota mena de diversions durant els diumenges.

Les vagues a Fransa

S' han publicat els dats oficials referents a aquest assumpte. Segons ells lo nombre de vagues ha estat molt considerable a Fransa durant l' any 1906, donchs n' hi han hagut 1309 comptent a 438 466 vaguistes (380 435 homes, 41.331 dones y 16.710 joves). Lo nombre d' establiments en que s' ha declarat la vaga es de 19.637. Lo terme mitj de dies de vaga per cada vaguista ha estat de 19; en 1905 dit terme mitj va ser de 14.

Aquestes vagues van acabar:

Ab el logro de les pretensions obreres lo 21.27%
Ab una transacció. > 41.23%
Van fracassar. > 47.50%

Hem sigut atentament invitats pe'l Concell Directiu de la Obra de Max-Bembo, a la festa del Pessebre que celebra al seu hostatge els dies 25 y 26 d' aquest mes.

Agrahim la deferencia.

Llegim la següent estadística publicada per l' Institut de Reformes Socials referent a accidents del treball ocoreguts l' any passat, la que resulta més completa y precisa que les publicades ab anterioritat.

Nos proporcionan sos dats que 'el número total de accidentes en 1906 fué de 24.525, de los cuales 23.959 ocurrieron a varones y 566 a hembras.

Las provincias en que aparecen registrados más números de accidentes son:

Alicante, 1.195; Barcelona, 1.306; Guipúzcoa, 1.341; Jaén, 1.914; Madrid, 3.120; Málaga, 2.005; Valencia, 1.970, y Vizcaya, 2.179.

En este año, para 14.363 accidentes, se contaron 236 muertos; en 1905, a 23.098 correspondieron 225; y en 1906, de 24.595, solo han resultado 176; de modo que la proporcionalidad por ciento ha sido, en 1904 el 1'64; en 1905, el 0'97, y en 1906, el 0'71.

Por lo que se refiere a las causas productoras de accidentes, la mayor parte de éstos se deben a golpes, caídas del obrero, maniobras ferroviarias, intoxicaciones y asfixia, desprendimiento de tierras, etc.

Los días de la semana en que se ha registrado un número más crecido de accidentes son los lunes y martes.

En lunes se produjeron 2.989 y en martes 2.751.

El menor el domingo, sin duda por la ley del descanso dominical en muchas explotaciones industriales.

El blat a Espanya

Llegim en una estadística que la producció total de blat a Espanya, al corrent any 1907, puja en xifres rodones a 27 milions d' hectòlitres, que al preu usual del mercat valen uns 552 milions de pessetes.

La importació de blats, qu' en los nou primers mesos de 1905 fou valorada en uns 168 milions de pessetes, y en igual període de 1906 en 101 aproximadament, ha baixat en los citats mesos del any actual a 21 milions.

La vaga de Igualada

El conflicte surgit entre amos y obrers pe'llayres segueix en el mateix estat, donchs s' han negat els primers a sancionar les bases de conciliació redactades pe 'l Governador de la provincia Sr. Ossorio Gallardo.

La premsa d' aquella població parla ab molt pessimisme de tan deplorable plet.

Les alumnes de l' Escola pública de Navás feren una subscripció a favor dels perjudicats per les derrerres inundacions, havent recullit 15'65 pessetes, que enviaren al Sr. Habilitat dels mestres del partit de Manresa.

Molt insignificant es aquesta quantitat; no obstant, han demostrat ab aquest acte, eixes humils noyetes, que posseixeix son cor el noble sentiment de caritat, lo qual les honra en gran manera.

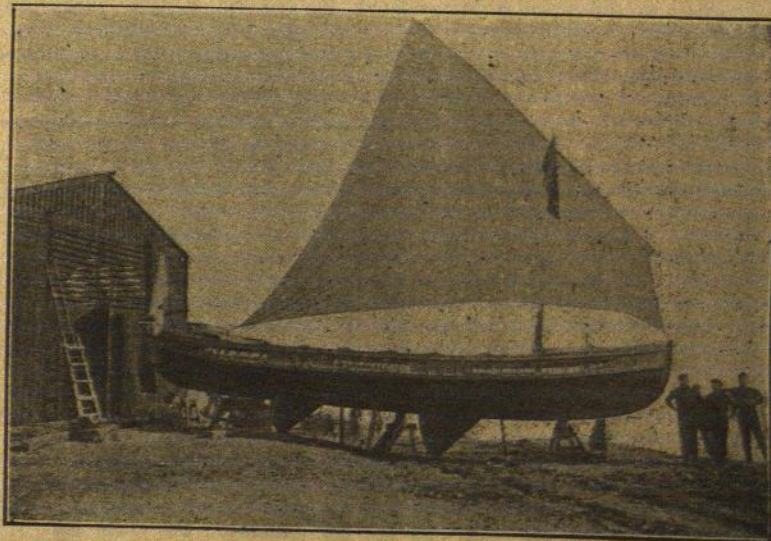
El Patronat del obrer de Reus

El dia 15 del corrent mes tingué lloch en el Patronat Obrer de la ciutat de Reus una solemníssima vetllada necrològica pera honrar la memoria y tributar un homenatge al seu fundador. Una de les notes més hermoses del expresat acte fou la part que en el mateix prengueren els obrers.

Nostre bon amic l' advocat d' aquesta, En Joseph Casajoana y Oliver, assistí a la sessió, y pronuncià un eloquent discurs.

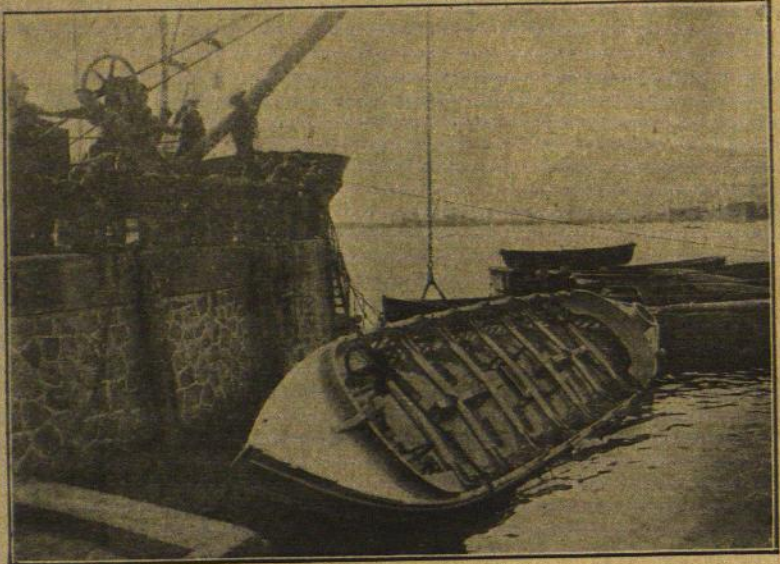
Avuy el referit Patronat, mercès als esforços del seu malogrado fundador y als dels actuals President y directores, ha instalat a més de les Classes nocturnes y Germanat de socors mu-

BARCELONA

Nou model de barca pera la Societat de Salvament de Naufrachs

BARCELONA

Probes fetes ab ajuda d' una maxina pera demostrar les bones condicions del bot y sa perfecta insubmergibilitat

tuos, una florent Cooperativa de consums y publica un periódich quinzenal titulat «La Democracia Cristiana». Un aplauso als obrers de Reus.

Sindicat agrícola

Ens escriuhen de Cantallops que s' ha fundat en dita població darrerament un nou Sindicat agrícola, institució econòmic-social que vé a satisfer una profunda necessitat sentida feya molt temps en aquella comarca.

pietaris, industrials y vehins de dita barriada, que's trova sense escoles.

Una instancia

Els oficis del ram de construcció han enviat al Consell municipal la següent exposició: «Excmo. Ayuntamiento de esta ciudad: Señores: Con el debido respeto que nos merece esa Corporación, las Sociedades abajo se-

Hem rebut el nombre 14, corresponent al mes de Novembre, de la important Revista técnica de teixits *Cataluña Textil*, que edita en la vèhina ciutat de Badalona el conegut mestre en teoria y práctica del teixit En P. Rodón y Amigó; no desmereixent en res de la importancia é interés dels passats nombres; el text, grabats y mostres son molt interessants.

Una petició

Ha sigut dirigida al Ajuntament una sol·licitud demanant que senyali com emplaçament d' un dels grups escolars que projecta, la industrial barriada de Sant Martí de Provensals, formada per la carretera de Mataró, carrers de Sant Joan de Malta, Sant Pere del Taulat y altres.

Firman la sol·licitud els propietaris, industrials y vehins de dita barriada, que's trova sense escoles.

lladas, que representen los oficios del ramo de construcción con la solidaridad de todas las demás entidades que forman el conjunto de la federación denominada Solidaridad Obrera, tienen el honor de dirigirse á ese excelentísimo Ayuntamiento para exponerles nuestros generales deseos.

Señores: la tan esperada reforma interior de nuestra ciudad parece que está próxima á comenzar, gracias á la actividad, que debidamente reconocemos, desplegada en esta última etapa por el Ayuntamiento de esta ciudad; entendiéndolo por comienzo el derribo de edificios en lugar de los cuales deben emplazarse las grandes vías proyectadas.

Pero el comienzo de las obras de la reforma interior de Barcelona, á pesar de lo que doblemente nos satisface porque ellas han de contribuir al embellecimiento y á la higiene de nuestra ciudad y por lo que vienen á remediar relativamente la crisis de trabajo que atraviesan actualmente los oficios de construcción, nos produce, sin embargo, ciertos temores y recelos ante probables efectos que pueden sobrevenir en perjuicio de la clase trabajadora de esta ciudad.

Por esto las Sociedades obreras, considerando un deber moral nuestro de prevenir todos aquellos casos que puedan ocasionar mayores males á los que ya sufrimos los trabajadores, tras un examen consciente de todas esas eventualidades, presentamos á la aprobación del Excelentísimo Ayuntamiento las siguientes peticiones acordadas en asamblea general de las Sociedades que forman el ramo de construcción el 28 de Noviembre de 1907:

1.ª Solicitamos que sea facultada por el Ayuntamiento una Comisión, nombrada por las Sociedades de oficios de construcción, para intervenir en la inspección de andamiajes y en

el cumplimiento de las condiciones de trabajo establecidas en todos los oficios.

2.ª Que se haga presente á los señores contratistas que tengan que efectuar alguna obra por cuenta del Municipio, al formalizar la contrata, que la jornada de trabajo no puede exceder de ocho horas, según acuerdo que consta del Ayuntamiento y real orden de 20 de Junio de 1902, y se obligue á cumplirlo á las empresas que actualmente lo alteran.

3.ª Que á fin de evitar el rebajamiento de las condiciones de trabajo que pudieran ocasionar la inmigración de obreros forasteros, todos los que trabajen en las obras oficiales de la reforma sean asociados en las entidades obreras que se hallan constituidas de cada oficio.

Esperamos, señores, que será considerada la importancia que para la clase obrera de Barcelona tienen nuestras peticiones, y que nos serán concedidas estas garantías que creemos indispensables para nuestra conservación y nuestra mejora.—Barcelona, 15 de Diciembre de 1907.»

Obrers municipals

En les dugues darrerres sessions del Ajuntament alguns concellers presentaren una proposició pera que 's fixés el mínimum del jornal que deuen cobrar sos obrers.

En l' actualitat se 'ls hi donan 12 rals diaris, y l' es mena era de que en l' any próxim regis el salari de 14 rals, pero després de molta discussió, que á ratos resultá una mica apassionada, s' arrivá a un acord, resolguentse definitivament que 'l jornal sigui de 13 rals.

Imp. carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIÓ D' ANUNCIS

DIABETICS ELIXIR del Dr. Sastre y Marqués

Es el de resultats mes segurs pera curar tan terrible malaltia, minvant sempre la seva intensitat, purificant la sang, tonificant el sistema nerviós y fent rebaixar tan l'albuminuria, com la glucosuria en les diabetis insípides. La curació se logra molt depressa.

Casa especial pera xarops medicinals dosificats
FARMACIA: HOSPITAL, 109 Y CADENA, 2.—BARCELONA

COLOCACIONES.—Se necesitan:

Aprenents lampistas.	Mitj oficials fusters.
id. caixista.	id. ebanista.
id. sastres.	id. encuadernador.
id. sabaters.	id. doradors.
id. sombrerers.	Cusidores de llibres.
id. guarnicioners.	Modistas
Oficials fotógrafo.	Noys pera recados.
id. pera fabricar capsas de	id. farmacia.
cartró.	Dependent tenda comestibles.
id. sabaters.	Planxadoras.
Mitj oficials id.	Aprenenta pera la fabricació.
id. adroguer.	

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta únicament extindrà els seus serveys á las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present á las personas que faltas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigen á la Oficina de colocacions.

Hores de despaig á la redacció: De 12 á 1 del mitjdia.

NOTA.—Nostres serveys pel caràcter aventual de la majoria de colocacions no podem extindres á las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui á crear una excepció a n' aquella regla se ns deurán fer les peticions personalment.

SEDLITZ GRANULADO
DEL DR. FERRER

Dr. E. FERRER PORTALS
Plaza del Angel 6 y 7
Y EN TODAS LAS FARMACIAS
AL POR MAYOR: S. V. FERRER Y C.ª BARCELONA

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:

Diputación, 286, Barcelona.

Manel Ballespi

BARRETS y GORRAS

A BON PREU

41-CARRER AMPLE-41

al tombar el Regomir. — BARCELONA

Curació infalible de les trencadures mitjansant el
Braguer Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell l' última paraula de la ciencia pera l' alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferència aconsellat á tots els trencats per les eminencies mèdiques mes notables.

Demanis follet explicatiu que 's regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.—RAMBLA DEL CENTRE, NUM. 12, PRAL.

PELUQUERIA

A. SARRA

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º

Frente al Teatro del Liceo

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.—Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

Modistas.	Meritorios.	Oficial tornero.
Oficials ropa blanca.	Ayudante mozo.	Esmaltador de rótulos.
Tenedor de libros.	Aprendices.	Montador vidrieras.
Corredores.	Dependientes.	Bordadora.
Viajantes.	Cerrajero, Jefe sección.	

(En la secretaría de la institución hay nuevas listas)

GALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros emplastos y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA

Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.

EL mejor y más agradable PURGANTE laxante, refrescante, diurético, digestivo y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.º Austria, Vertrallans, 5.—Barcelona

WERTHEIM

MAQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mejor del món.

Máquinas para totes les Industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT para mltas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

LIQUIDACION DE ROPAS HECHAS

CARMEN, 42 Con motivo de la Reforma y Ampliación del local
Gran Exposición de Trajes, Capas, Sacos, Rusos, etc.
El Bazar más económico de Barcelona Precio fijo